

Kortweg

Parkeren – Het gratis parkeren bij het Röpcke-Zweers ziekenhuis in Hardenberg eindigt per 2 januari. De rotonde bij de ingang is klaar, zodat de doorstroming van het verkeer geen probleem meer oplevert. Die doorstroming dreigde te verslechteren door de aanleg van de rotonde, maar omdat de ziekenhuisdirectie het parkeren tijdelijk gratis heeft gemaakt kon de slagboom permanent omhoog staan. De rotonde is aangelegd omdat naast het ziekenhuis een gezondheidspark komt en er tegenover een sportboulevard wordt aangelegd.

Parkeren (2) - Parkeren in het centrum van Hardenberg is vanaf 1 januari 5 cent duurder geworden. De goedkoopste plekken kosten 95 cent per uur, de duurste plekken 1,05 euro. Tot die laatste groep behoren onder meer het parkeerterrein bij de Albert Heijn en parkeergarage de Gedempte Haven. Op de parkeerautomaten wordt overigens niet het uurtarief vermeld, maar de parkeertijd die men krijgt voor 10 cent en 1 euro. De tarieven voor parkeervergunningen blijven gelijk. In het centrum van Hardenberg geldt sinds 2008 betaald parkeren van maandag tot en met zaterdag tussen 09.00 en 18.00 uur en op donderdag ook van 18.00 tot 21.00 uur.

Senioren – Woningstichting Beter Wonen laat in Bergentheim twaalf huurwoningen bouwen voor mensen van 55 jaar of ouder aan de H.J. Postlaan. Ook wordt er een ruimte voor dagbehandeling of dagbesteding gebouwd voor een zorgverlener. Er wordt gebouwd in twee fasen. De eerste fase bestaat uit de bouw van zes huurwoningen aan de Stationsweg. De start is in april 2012, de oplevering is naar verwachting in oktober. De tweede fase is het bouwen van de andere zes huurwoningen en een zorgruimte. Met de bouw van deze woningen wordt in oktober 2012 begonnen. Het gehele project is naar verwachting in mei 2013 gereed.

IVN – Jan Jurjens uit Bergentheim is gemeentelijk IVN-er van het jaar. Dat hebben de andere leden 30 december besloten tijdens de afsluiting van Het jaar van het vrijwillig landschapsonderhoud in natuurcentrum De Koppel. Coördinator Wiebe Tolman maakte bekend dat het aantal vrijwillig gewerkte uren is gestegen van 2669 in 2010 naar 3021 in 2011.

Wereldrecord – Harry Huisjes, barkeeper van café The Alley in Gramsbergen, heeft in de laatste dagen van december het wereldrecord bartending verbeterd. Met het behalen van het record heeft hij bijna 17.000 euro opgehaald voor onderzoek naar de spierziekte ALS. Huisjes heeft 92 uur achter de tap gestaan, een uur langer dan het vorige record.

Woningen – Er kan weer ingeschreven worden op bouw kavels in Mariënborg. In de Marke II is ruimte voor 13 vrijstaande woningen, 10 tweekappers en 8 starterwoningen. Op die laatste groep kan nog niet ingeschreven worden, maar voor de andere twee kunnen geïnteresseerden vanaf 11 januari formulieren ophalen bij het gemeentehuis in Hardenberg. De inschrijving sluit 1 februari, de loting en toewijzing zijn op woensdag 8 februari.

redactie@sallander.nl

Hardenberg heeft maar een bedroevend geringe hoeveelheid historie die de moeite waard is. Dat zou je niet denken als je kijkt naar het aantal leden van de historische vereniging. Vele honderden die elk kwartaal een blad in huis krijgen over Hardenbergs verleden. En toch heeft Stad Hardenberg blijkbaar zo weinig te bieden dat voor de viering van het 650-jarig bestaan bij de burens moet worden geleend. In de laatste week van september 2012 is drie keer een spektakel in het haventje te zien met als oorsprong de stadsrechten die in 1362 werden verlegd van Nijenstede naar Hardenberg. Dat teruggegrepen wordt op de Slag bij Ane in 1227 is nog enigszins te verklaren, want de geboorte van Hardenberg heeft met die gebeurtenis te maken. Maar dat het graven van de Dedemsvaart en het klooster bij Sibculo een prominente rol spelen is natuurlijk een teken van armoede.

in de kantlijn

Ook droefmakend is het weer van stal halen van Aaltje Kraak die er waarschijnlijk voor gezorgd heeft dat Hardenberg in 1708 grotendeels afbrandde. Verhalenverstelster Janna van den Berg, die één van de hoofdrollen speelt in het spektakel, beweert dat door de brand de gemeenschap is gesticht, lees ik in *Hardenberg.nu*. Flauwekul natuurlijk, want daar is geen spoor te vinden. Niks, maar dan ook helemaal niks. Maar ja, met de waarheid wordt het ook verderop in het verhaal niet zo nauw genomen. "Hardenberg was heel vroeger niet meer dan een spinnenweb van waterwegen en jaagpaden. Hardenberg stelde aanvankelijk als stad niets voor, Lutten en Slagharen waren groter met hun verveners, waaraan een stad als Hardenberg het bestaansrecht ontleent", aldus Janna.

Je hoeft maar even te kijken in de gegevens van de volkstelling van 1748 en die van 1830 bijvoorbeeld en je ziet meteen dat ze uit haar nek kletst. Trouwens, in Slagharen woonden geen verveners, die zaten elders in hun prachtige landhuizen. In Slagharen zat grotendeels Fries en Duits arbeidersvolk, dat nog geen nagel had om het achterste te krabben. Tja, als zulke mensen voor een Geschiedenispektakel moeten zorgen vrees ik voor de kwaliteit van de uitvoering.

Een spektakel voor en door Hardenbergers, staat ook in het verhaal. O, en daarom is de regie in handen van mensen uit Zalk en uit Zwolle. En speelt muziektheater VAKK een grote rol, een club die Hardenberg in de naam heeft staan maar uit Dedemsvaart afkomstig is. Waarschijnlijk slaat dat "door Hardenbergers" vooral op de sponsoren, die ervoor moeten zorgen

dat er 200.000 euro op tafel komt. Twee ton voor drie dagen zang, dans, muziek en verhaaltjes. "Jammer dat de gemeente helemaal niet wil participeren", vertelde een lid van het organisatiecomité tijdens de presentatie begin december. Eerlijk gezegd vind ik dat helemaal niet jammer, maar getuigen van betrouwbaarheid. In 2009 is afgesproken dat dorpen en kernen alleen bij een eeuwfeest in aanmerking komen voor subsidie of als ze 250 of 750 jaar bestaan. Dat de club die het Geschiedenispektakel organiseert begin 2011 toch om subsidie heeft gevraagd is nogal naïef. Ik hoop trouwens wel dat de organisatie de mensen, het geld en de toeschouwers bijeen krijgt voor het feestje over negen maanden. Maar om daar nou het stempel van 650 jaar Hardenberg op te drukken is zowel overdreven als bezijden de waarheid.

r.gritter@sallander.nl

“Vergeet de herbergzaamheid niet”

BRUCHTERVELD – Wat doe je wanneer in oorlogstijd iemand zich bij je meldt met het verhaal dat hij jood is en op de vlucht voor de Duitsers? Je hebt een gezin met vijf kinderen en je weet wat de gevolgen kunnen zijn. Willem Meinen uit Bruchterveld besloot samen met zijn vrouw Hermina Berendina van Laar het Bijbels gebod op te volgen om de herbergzaamheid niet te vergeten.

Die joodse vluchteling die zich in 1943 bij het gezin Meinen aan de Broekdijk meldde was Henri Max Cohen. Dat hij bij Meinen terecht kwam was toeval, vertelt zoon Albert Meinen. "Hij zei dat hij inspecteur van vliegvelden was. Dat leek niet zo vreemd want er werden lanceerinstellingen gezocht voor V1's en V2's. Mijn vader vond wel dat hij er vreemd uitzag, oosters, maar nodigde hem toch thuis uit. De volgende dag vertelde Henri wie hij werkelijk was."

Henri Cohen was de 40-jarige eigenaar van een fabriek voor poetskatoen in Oldenzaal, die getrouwd was met een niet-joodse vrouw en daardoor dingen kon doen die anderen niet lukte. Voor de oorlog was hij koerier die geld en goederen ophaalde van joden die uit Duitsland waren gevlucht. Toen ook Nederland bezet werd door de Duitsers hielp Henri stadsgenoten en familie zo veel mogelijk met voedsel en met onderduikadressen. Tot de SD hem op het spoor kwam en hij werd gearresteerd. Tijdens het transport naar de gevangenis in Assen wist hij te ontsnappen door uit de trein te springen waarna hij onderdook. Eerst bij de familie De Vries in een brugwachtershuisje bij Beilen en enkele dagen later bij het gezin van Willem Meinen. "Wat hij zoal deed? Niks. Lezen en vertellen. Ome Jan had veel gereisd en kon daar prachtig over vertellen. Wij noemden hem Ome Jan, zodat bezoekers geen vragen hoefden te stellen. Overdag was hij bij ons in huis. Hij at gewoon mee

en wilde bij het eten regelmatig uit de Bijbel lezen. Alleen uit het Oude Testament, dat wel. 's Nachts sliep hij in het hooi in de schuur. We gingen 's avonds ook regelmatig wandelen, toen was de omgeving van onze boerderij meer bebost dan nu. Eigenlijk was het helemaal niet zo geheimzinnig, maar de buurman zei na de oorlog dat hij nooit iets had gemerkt van de joodse onderduiker", zegt Albert Meinen. Henri Cohen heeft trouwens het einde van de oorlog niet bij de familie Meinen meegemaakt, want toen de toestand rond Hardenberg verslechterde ging hij naar de familie Lowijs in Nieuw-Balinge.

Na de bevrijding ging Henri terug naar Oldenzaal, waar bleek dat er van de 67 joodse inwoners slechts 5 de oorlog hadden overleefd. Cohen bouwde na de oorlog het bedrijf weer op, maar wilde ook de gruwelijke gebeurtenissen tijdens de nazi-periode niet vergeten. Hij was altijd al een enthousiast filateliet geweest en besloot daarom de geschiedenis van Hitler-Duitsland te vertellen door middel van zijn postzegels. Verder ging hij zich bezig houden met stamboomonderzoek. Van hele joodse families beschreef hij de familiegeschiedenissen. Ook schreef hij in de Nieuwe Drentse Almanak over joodse vestigingen in Hardenberg en Coevorden. Niet onder zijn eigen naam, want onder de dreiging van het communisme van de Sovjet-Unie tijdens de Koude Oorlog had hij, zoals zoveel joden, zijn naam veranderd. In de jaren '50 werd de familienaam Cohen veranderd in

© Roel Gritter

Corwin, om herhaling van vervolging te voorkomen.

Zijn weldoeners heeft hij na de oorlog niet vergeten. Albert Meinen heeft enkele keren gelogeed in de villa aan de Bentheimerstraat in Oldenzaal. "En mijn vader is regelmatig opgehaald voor een bezoek aan Oldenzaal. Als hij dan 's avonds weer werd teruggebracht kreeg hij 25 gulden van Cohen met de opmerking dat hij dat had verdiend omdat hij een dag in het bedrijf had doorgebracht." Ook de kinderen van Henri Cohen zijn de redders van hun vader niet vergeten.

De jongste van de drie dochters Cohen, Noortje, heeft ervoor gezorgd dat de drie families die haar vader hebben geholpen de joodse onderscheiding Yad Vashem hebben gekregen. Donderdag 22 december waren zo'n 100 gasten aanwezig in de synagoge in Zwolle - waarvan de helft bestond uit kinderen en kleinkinderen Meinen - om de postume uitreiking van oorkonden en medailles bij te wonen door vertegenwoordigers van de Israëliëse ambassade. Later worden nog hun namen gegraveerd in een muur in de Tuin der Rechtvaardigen in Yad Vashem, Jeruzalem.

Starterslening weer beschikbaar

HARDENBERG – In 2012 kunnen minimaal 40 koopstarters op de woningmarkt in aanmerking komen voor een starterslening. Met de starterslening wil de gemeente Hardenberg de koopstarters een steuntje in de rug bieden en de doorstroming op de woningmarkt bevorderen. De startersleningen kunnen vanaf 2 januari 2012 weer worden aange-

vraagd bij de gemeente Hardenberg. De starterslening is maximaal 20% van de verwervingskosten of 30.000 euro. De eerste drie jaar is de starterslening renteloos en aflossingsvrij. Alleen inwoners van de gemeente Hardenberg, mensen die in de laatste 10 jaar minimaal 5 jaar in de gemeente Hardenberg hebben

gewoond of mensen die daar hun inkomen verwerven, komen in aanmerking voor een starterslening.

Hardenberg is als eerste Overijsselse gemeente in 2005 gestart met uitgifte van de starterslening. Inmiddels zijn er 217 verstrekt, maar door het wegvallen van Rijkssteun moest de gemeente in juli 2011 noodgedwongen stoppen met de starterslening, omdat het budget was uitgeput.

Assistent HHC naar SVI

HARDENBERG – Topklasser HHC raakt zijn assistent-trainer kwijt. Stephan Rahantoknam is volgend seizoen hoofdtrainer van Sportvereniging Ittersum (SVI) uit Zwolle-zuid. De afgelopen twee seizoenen was de 36-jarige Zwollenaar assistent van trainer Ted Verdonkschot. Zijn eerste baan als hoofdtrainer wil hij combineren met het volgen van de cursus Trainer-coach 1.